

Opsamling på reformanalyser

Analyser af: Frivillighed, ensomhed og pårørende

SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN

Februar 2012

FRIVILLIGHEDSANALYSE – SYNTSE

ANALYSESPØRGSMÅL	RESUMÉ AF RESULTAT	VÆSENTLIGSTE ANBEFALINGER TIL DET VIDERE ARBEJDE * anbefalinger markeret med rødt er helt eller delvist med på listen over budgetønsker
<p>1. Hvad må frivillige i relation til samarbejdet med kommunerne?</p> <p>2. Hvordan samarbejder SUF med frivillige i dag?</p> <p>3. Hvilke forventninger og ønsker har de frivillige til rammerne for et styrket samarbejde med SUF?</p>	<p>1. Der er vide rammer for hvilke opgaver frivillige juridisk må udføre i samspil med kommunerne, så længe der er tale om ulovbestemte opgaver. Særligt når frivillige er på kommunens matrikler, er der behov for klare aftaler om, hvem der løser hvilke opgaver (mange gråzoner).</p> <p>2. Der foregår et varieret samarbejde mellem forskellige enheder i SUF og forskellige typer frivillige med stor variation i formaliseringsgraden. Dog er et målrettet samarbejde med frivillige organisationer begrænset til få projekter. Meget samarbejde (særligt på plejeboligheder) foregår med enkeltpersoner, dvs. frivillige uden tilknytning til en forening.</p> <p>3. De større foreninger vil selv organisere og lede de frivillige, og tilgås af kommunen som ligeværdige samarbejdspartnere, der ikke blot løser opgaver for kommunen. De mindre organisationer efterspørger øget kommunal finansiering samt organisatoriske rammer, der understøtter, at frivillige og SUFs medarbejdere mødes. De efterspørger desuden adgang til faglig viden og at de ansatte får mulighed for at prioritere at møde de frivillige.</p>	<p>Overordnet strategi for samarbejde.</p> <p>a. Samarbejdsprogram med 2-3 civile organisationer.</p> <p>b. Som led i samarbejdsprogrammet mødes den forvaltningsmæssige og politiske ledelse med i øget omfang med de frivillige organisationer.</p> <p>c. Det øgede samarbejde med organiserede frivillige bliver et supplement til til det eksisterende samarbejde – stadig plads til lokale, frivillige aktiviteter.</p> <p>Økonomiske rammer for samarbejde</p> <p>d. Udbrede kendskabet til de eksisterende puljer.</p> <p>e. Puljerne gøres større, hvis der opstår øget efterspørgsel.</p> <p>f. Kommunen kunne oprette en innovationspulje målrettet kreative ideer.</p> <p>Organisatoriske rammer for samarbejdet med frivillige</p> <p>g. Udvide eksisterende lokalområdenetværk for frivillige og medarbejdere.</p> <p>h. Hjemmeplejegrupper udpeger frivilligressourcepersoner blandt hjemmehjælpere.</p> <p>i. Repræsentanter for frivillige foreninger formidler viden om aktiviteter til ansatte på SUFs institutioner.</p> <p>j. Udforme forenings- og aktivitetsoversigt</p> <p>k. Fælles branding – fx via kampagner, annoncer og hjemmeside</p> <p>l. Medarbejdergrupper med kontakt til borgere får mulighed for at prioritere at opsøge frivillige organisationer</p>

ANALYSESPØRGSMÅL	RESUMÉ AF RESULTATER	VÆSENTLIGSTE ANBEFALINGER TIL DET VIDERE ARBEJDE * anbefalinger markeret med rødt er helt eller delvist med på listen over budgetønsker
<p>1. Hvad vil det sige at være ensom og hvad er årsagerne</p> <p><i>(Reformprogram: Hvorfor de ældre føler sig ensomme)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ensomhed er en personlig oplevelse, der er forskellig fra person til person. • Ensomhed kan have flere dimensioner: <i>Emotionel</i>, der er følelsen af ikke at have nogen at tale meningsfuldt med. <i>Eksistentiel</i>, der knytter sig til tanker om mening med livet. <i>Social</i>, der er fravær af konkrete sociale kontakter. • Ensomhed er forbundet med negative følelser som nervøsitet, indadvendthed, pessimisme, modløshed og savn. • At blive ældre betyder ikke i sig selv, at man bliver ensom, men de tab, som alderen medfører, kan medvirke til ensomhed. Det gælder fx tab af ægtefælle, venner og familie samt mobilitet. • Nogle ældre har haft en oplevelse af ensomhed gennem hele livet. • Ensomhed kan være tabubelagt og vanskeligt at få øje på og tale om. 	<p>SUFs generelle rolle</p> <ol style="list-style-type: none"> a. SUFs roller er fortrinsvis som facilitator og understøtte forskellige tiltag, der kan bidrage til at mindske ensomhed. b. Ensomhed og trivsel tænkes ind på alle relevante niveauer i SUF. c. SUF kan først og fremmest bidrage ved at afhjælpe social ensomhed og facilitere, at der etableres social kontakt d. SUF medvirke til at dulme ensomhed ved at bidrage med støtte og omsorg <p>Spotte ensomhed – hjælp til at komme ud af ensomhed</p> <ol style="list-style-type: none"> e. Ensomhed bliver fast dagsordenspunkt på gruppemøder mv. f. Understøtte medarbejdere via supervision, erfaringsudveksling og efteruddannelse
<p>2. Hvor mange ældre og hvem kan betegnes som ensomme?</p> <p><i>(Reformprogram: hvem der føler sig ensomme)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Omkring 25 % af de ældre i København oplever en eller anden form for ensomhed. • Andelen stiger med alderen og flere kvinder end mænd oplever ensomhed. Flere med kort uddannelse oplever ensomhed og større andel med "anden etnisk oprindelse end dansk" oplever ensomhed. • Blandt <i>hjemmeplejemodtagere</i> har borgere med lav selv vurderet livskvalitet, med dårlig kontakt til venner og familie samt borgere der bor alene større risiko for ensomhed. Nyligt mistet ægtefælle har også betydning. • Blandt <i>plejehjemsboere</i> har tilfredshed med plejehjemmet og den personlige kontakt med medarbejderne betydning. 	<p>Måltrettet indsats til forskellige grupper</p> <ol style="list-style-type: none"> g. Madlavning og måltider i fællesskab h. Sørgstøtte i. Netværk i lokalområder mellem plejeboliger, hjemmepleje og frivillige (brobyggere) <p>Forskellig indsats i hjemmeplejen og i plejeboliger</p> <ol style="list-style-type: none"> j. Frivillige på alle plejeboliger k. Alle enheder forholder sig aktivt til ensomhed og trivsel (fx som led i BRUS-opfølgning). <p>Fokuseret samarbejde med frivillige</p> <ol style="list-style-type: none"> l. Samarbejde med frivillige om ensomhedsbekæmpelse m. Ændre tildelingskriterier for § 79 midler mhp. ensomhedsbekæmpelse

ANALYSESPØRGSMÅL	RESUMÉ AF RESULTATER	VÆSENTLIGSTE ANBEFALINGER TIL DET VIDERE ARBEJDE
<p>1. Hvordan arbejder forvaltningen med inddragelse af pårørende i plejeboligheder og i hjemmeplejen?</p> <p>2. Hvordan oplever de pårørende, at de bliver informeret og inddraget i SUFs opgaveløsning?</p> <p>3. Hvad er de pårørendes forestillinger om eget og forvaltningens ansvar i forhold til borgeren?</p> <p>4. Hvad er de uudnyttede potentialer i forhold til inddragelse af pårørende?</p>	<p>1. Forvaltningen opfatter i dag hovedsageligt pårørende inddragelse som dialog mellem hjemmepleje/plejeboligheden og pårørende om praktiske oplysninger. Nogle medarbejdere har svært ved at inddrage pårørende, da de oplever deres henvendelser som forstyrrende.</p> <p>2. I <i>hjemmeplejen</i> sker kontakten typisk på de pårørendes initiativ. De ringer ofte, hvis de oplever, at noget ikke gøres godt nok. De pårørende forventer, at hjemmeplejen følger op på henvendelsen men oplever ikke, at det sker i tilstrækkelig grad. I <i>plejeboligerne</i> er forventninger til information og inddragelse de samme, men de pårørende oplever her i langt højere grad, at deres forventninger indfries.</p> <p>3. Der er i vid udstrækning overensstemmelse mellem forvaltningens og de pårørendes forestillinger om, hvem der har ansvar for hvilke typer opgaver: Afhjælpning af basale behov og personlig pleje anses primært som forvaltningens ansvar, mens afhjælpning af sociale og omsorgsmæssige behov primært anses som de pårørendes ansvar.</p> <p>4. Der er bl.a. potentiale i forhold til at lade pårørende tage sig af identitetsbevarende hjælp, hvor man hjælper borgeren til at bevare sin identitet, eksempelvis ved at sørge for, at borger kan fortsætte med at klæde sig pænt, have mulighed for at lægge make-up, optræde som vært ved selskaber, spise særligt elskede delikatesser osv. Det er en form for hjælp, de pårørende ofte finder meningsfuld, fordi det kun er dem, der er i stand til at give den. De er dog ikke altid bevidste om nødvendigheden af denne hjælp.</p>	<p>SUF skal styrke information om de ældres muligheder og rettigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Informationshæfte til alle nye borgere og pårørende b. Informations- og dialogmøder på plejeboligheder c. Invitere pårørende til at deltage i visitationsbesøg og gruppelederbesøg d. SUF indgår mere systematisk i dialog med pårørende om identitetsbevarende hjælp e. Pårørendeintra på plejeboligområdet <p>Øget inddragelse af pårørende og vise, at personalet lytter</p> <ul style="list-style-type: none"> e. Fast kontaktperson og telefonnummer f. Ordning om fast tilbagemelding til pårørende udbredes til alle lokalområder og anvendes i tilfælde, hvor SUF finder det nødvendigt. g. Konsultation med hjemmeplejen for borgere med komplekse behov h. Udvikle medarbejdernes og ledernes kompetencer inden for kommunikation og konflikthåndtering <p>Skabe tillid hos pårørende til at den ældre har det godt og får den nødvendige hjælp</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Udvikle medarbejdernes evne til at spotte og reflektere over borgernes behov j. Øget medarbejderkontinuitet hos borgere med særligt behov (blinde, demente og borgere, der ikke taler godt dansk). <p>Øget fokus på pårørendes trivsel og situation</p> <ul style="list-style-type: none"> k. Tilbud til samlevende ægtefæller – hjælp i livskriser.

* anbefalinger markeret med rødt er helt eller delvist med på listen over budgetønsker